

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 188)
transportministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag Journalnummer Kontor

1 400.C.2-0 N.1
18. november

1998

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Trafikministeriets grundnotat vedrørende forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/440/EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner og forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/18/EF om udstedelse af licenser til jernbanevirksomhed (KOM (98) 480, endelig udg.)

Trafikministeriet

7. kontor

DatoTM 0085

12. november 1998

Grundnotat vedrørende forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/440 EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner og forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 95/18/EF om udstedelse af licenser til jernbanevirksomhed (KOM(98) 480, endelig udg)

1. Baggrund og indhold

EU har i de senere år taget en række initiativer på jernbaneområdet. I 1991 blev Rådets direktiv 91/440 EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner vedtaget og anses for den vigtigste retsakt som EU har vedtaget på jernbaneområdet. I henhold til direktivet skal medlemsstaterne:

- sikre jernbanevirksomhederne en uafhængig forvaltning,
- sikre adskillelse mellem infrastrukturforvaltningen og transport-aktiviteterne, i det mindste rent regnskabsmæssigt,
- nedbringe jernbanernes gæld og sanere deres finansielle situation samt
- sikre visse adgangsrettigheder til infrastrukturen så jernbanevirksomheder får mulighed for at udføre international/grænseoverskridende trafik (artikel 10-traffik).

Kommissionen angiver, at der både i hvidbogen "En strategi for et effektivt og moderne jernbanesystem i EU" og i meddelelsen om gennemførelsen og virkningerne af direktiv 91/440 EØF peges på visse mangler ved direktiv 91/440, som begrænser dets virkning og som indebærer, at målsætningerne ikke kan opfyldes i fuldt omfang. Der foreslås derfor bl.a. indførelse af krav om særskilte regnskaber for passagerbefordring og godstransport for at sikre en mere effektiv forvaltning og skabe større gennemsigtighed i de finansielle forhold omkring de to aktiviteter og tydeliggørelse af, at den regnskabsmæssige adskillelse mellem transportvirksomhed og infrastrukturforvaltning er ensbetydende med adskillelse af både driftsregnskaber og balancer.

Med direktiv 95/18/EF blev der indført en licensordning for jernbanevirksomheder, der udfører international jernbanetrafik varetaget af internationale sammenslutninger af jernbanevirksomheder og international kombineret godstransport, som er omhandlet i artikel 10 i direktiv 91/440, men ikke for andre jernbanevirksomheder.

EU-Kommissionen foreslår derfor en udvidelse af bestemmelserne i direktiv 95/18/EF om udstedelse af licenser til at omfatte alle jernbanevirksomheder, der er etablerede i EU, uanset om de udfører de i artikel 10 i direktiv 91/440 EØF

omhandlede transportydelser. Ændringen af licensdirektivet skaber ikke i sig selv nye adgangsrettigheder eller transitrettigheder og ændrer ej heller i rækkevidden af direktiv 91/440.

I Danmark er det Jernbanetilsynet, der udsteder licens.

Direktivet er fremsat den 22. juli 1998 under henvisning til Traktatens artikel 75 og vil skulle vedtages efter artikel 189 C. Forslaget er modtaget i Rådet den 30. september 1998.

2. Gældende dansk ret

- 1) Lov nr. 289 af 18. maj 1998 om jernbanevirksomhed m.v.
- 2) Trafikministeriets bekendtgørelse nr. 534 af 26. juni 1997 om ikrafttræden af EF-direktiv om udstedelse af licenser til jernbanevirksomheder.
- 3) Lov nr. 485 af 1. juli 1998 om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S

3. Høring

Forslagene har været sendt i høring hos DSB, Forbrugerrådet, Erhvervenes Transportudvalg, Brancheudvalget for Transport- og Logistikuddannelser, Dansk Jernbaneforbund, Jernbanearbejdernes Fagforening, Dansk Industri, Privatbanernes Fællesrepræsentation, Danske Vognmænd, Dansk Speditørforening, A/S Øresund, A/S Øresundskonsortiet, Vognmandsfagets Arbejdsgiverforening, A/S Storebælt, NOAH-trafik, Foreningen af Danske Transportvognmænd, Specialarbejderforbundet i Danmark og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

DSB finder det afgørende, at de nye forslag fra EU-Kommissionen ikke fører til yderligere bureaukrati og overregulering af sektoren. Introduktionen af de såkaldte Authorised Applicants (et selskab, der ikke selv vil køre tog og investere i rullende materiel, personale, etc., men omvendt gerne vil ind på jernbanemarkedet), ser DSB for så vidt som en mulighed for at udvikle det samlede jernbanemarked, under forudsætning af, at det sker på fair vilkår. Det er imidlertid et spørgsmål, hvor mange nye operatører, der fremover vil vælge at blive jernbaneselskaber set i lyset af de betingelser, der tilbydes de autoriserede ansøgere.

Dansk Industri lægger stor vægt på, at jernbanen udvikles til at imødekomme industriens behov for markedsorienteret transport.

Storebælt har ingen bemærkninger til forslagene.

Forbrugerrådet tilslutter sig EU-Kommissionens overordnede mål for den fælles jernbanesektor; nemlig at skabe de nødvendige forudsætninger for et ekspanderende, konkurrencedygtigt og kundeorienteret jernbanesystem. Forbrugerrådet er herunder også enig i, at en gradvis overgang til de frie markeds kræfter vil initiere den nødvendige effektivisering og modernisering af denne sektor, som er en forudsætning for opfyldelsen af målsætningen om, at gøre jernbanen til et konkurrencedygtigt alternativ på transportområdet.

Danske Vognmænd (DV) og Foreningen af Danske Eksportvognmænd(FDE) finder, at 91/440 EØF om udviklingen af Fællesskabets jernbaner, og de efterfølgende direktiver om udstedelse af licenser og infrastrukturkapacitetstildeling 95/18 og 19/EF, stort set ikke har ført til yderligere liberaliseringer af jernbanetrafikken, og dermed ikke skabt tilstrækkeligt grundlag for de nødvendige effektiviseringer. DV og FDE kan derfor som udgangspunkt støtte EU-Kommissionens forslag såvel til de nye ændringsforslag som til en styrkelse af eksisterende direktiver på jernbaneområdet.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan støtte EU-Kommissionens bestræbelser på en fortsat liberalisering af markedet for jernbanetransport i EU. Vedrørende adskillelse af transporttjeneste og infrastrukturforvaltning mener Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at der bør gennemføres en total adskillelse af de to aktiviteter og ikke blot en regnskabsmæssig adskillelse.

4. Lovgivningsmæssige-, statsfinansielle - og samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslagene forventes ikke at have statsfinansielle- og samfundsøkonomiske konsekvenser. Trafikministeriets bekendtgørelse 534 af 26. juni 1997, der gennemførte 95/18/EF om udstedelse af licenser i dansk ret, vil blive ændret i overensstemmelse med ændringsforslaget.